

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČNIKOVA ULICA 9 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izbava vsak dan opoldne — Mesecna naročnina 11.— Bz.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v tiskanih in vizualnih medijih
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

Računi pri poštno čerkovnem zavodu:
Ljubljana številka 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Dure perdite del nemico in Tunisia

Circa 4000 priglomeri, 70 cannoni, 200 avtomobili — Un transporto di 18.000 tonn. affondato

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 26 gennaio il seguente bollettino n. 976:

Secondo i gruppi da ricognizione nella zona tripolitana occidentale.

In Tunisia un attacco nemico contro posizioni da noi conquistate veniva stroncato. 8 camionette sono state catturate con parte dei loro equipaggi, altre incendiate da un nostro presidio avanzato.

Cacciatori italiani e germanici hanno abbattuto quattro velivoli, un quinto risulta distrutto dalle artiglierie contraeree.

Le perdite nemiche nei combattimenti svoltisi in Tunisia dal 18 al 24 gennaio sono salite ad oltre 4000 prigionieri, 13 carri armati catturati o distrutti, 70 cannoni, circa 200 avtomobili, un centinaio di mitragliatrici ed altri materiali bellici.

Uno Spitfire che ha sorvolato Pachino

(Siracusa), nella sera del 23, è stato colpito dalle batterie della difesa precipitando in mare.

Su Avola (Siracusa) una incursione causava due morti e sette feriti fra la popolazione e l'aviatore. E' anche sganciata sopra Amabile (Marsala) danneggiavano alcuni fabbricati; nessuna vittima.

Aeroplani nemici hanno pure mitragliato e spezzato sulla litorale Jonica, due treni merci e le stazioni ferroviarie di Francalene, Riace, Istica, provocando pochi danni e otto feriti.

Nel Mediterraneo un nostro sommergibile, al comando del tenente di vascello Gaspare Cavallina, ha colpito con due siluri un grosso trasporto nemico di 18.000 tonnellate, scortato da cacciatorpediniere, affondandolo.

Popolna mobilizacija vseh energij za dosego končne zmage

Neupogljiva trdnost in odločnost evropskih narodov

Berlin, 26. jan. s. V berlinskih političnih krogih, katerih tolmač je popoldanski tisk, so zopet začeli vprašanje, ki ga je večerj obravnaval nemški minister za gospodarstvo in predsednik nemške banke dr. Funk glede objaenja energij, s katerimi razpolaga Nemčija za vodenje totalne vojne. Poudarja se, da je najboljši odgovor na to, kar se dogaja pred Staligradom in na vseh vzhodnih frontih, vedno bolj trlen sklep nemškega naroda, nadaljevanje z uporabljanjem vseh lastnih virov borbo do končne zmage.

Berlin, 26. jan. s. Glavni ukrep, ki se bo takoj izvedel za ojačenje uporabe vseh razpoložljivih energij in vseh totalne vojne, katero je omenil nemški gospodarski minister v svojem predavanju, bo obstojal v obveznem delu vseh državljanov, moških in žensk, zlasti pa žensk, ki niso v službi države. Med raznimi ukrepi, ki so bili odločeni že prej, na se šele zdaj strogo uveljavljajo, je tudi ukrep, s katerim se ureja bivanje v berlinskih hotelih, katero bo smelo biti samo začasno in ki se bo moralo s posebnimi listinami dokazati, da je v korist vojnih virov.

Berlin, 26. jan. s. Večerni listi poveljujejo ogromno bitko branilcev Staligrada z ogromnimi sovražnimi množicami, ki napadajo brez odmore. Listi ugotavljajo, da je nemški narod trdno odločen vztrajati do konca v svrhu dosega končne zmage s popolno mobilizacijo vseh lastnih energij. Te reakcije se sovražnik gotovo ni nadejal za dogodke na vzhodni fronti. V svojih zmotljivih računih ni računel, da nemški narod danes bolj kot kdaj prej vili kakšna bi bila njegova usoda, če bi, če tudi le za malenkost, popustil v svojem odzivu.

Posebno se poudarja soglasno zadržanje zavezniških držav in vseh ostalih evropskih narodov.

Danes se poudarja glede tega, da se ne bo samo nemški narod za svoj obstoj, temveč vsa Evropa, ki se bori za obrambo najvišjih vrednot in ogromni bitki ker se zaveda, da bi bila sicer nepopravljivo in v celoti pregažena.

Skrbi sovražnega tabora

Berlin, 27. jan. s. Nemški tisk podrobno poroča o položaju, tako s političnega kakor z vojaškega stališča, ter omenja razloge, ki so izvor hudih skrbi v sovražnem taboru. »Hamburger Fremdenblatt« podčrtava, da se nahaja sovražnik navzlic uspehom na vzhodni fronti in v Severni Afriki v najhujši težkocah kar znova dokazuje, da v svrhu dosega ne zadostuje računanje z orožjem, kakor je primer v nasprotnem taboru, kjer manjka popolna skupnost in mnemu. Trije priključni zavezniški se gledajo z medsebojno nezaupljivostjo in se skušajo med seboj ovirati. Tako položaja ni v taboru sil trojnega pakta, ki so danes bolj kot kdaj povezane in odločne prepoditi dokončno Anglosase in se osvoboditi boljše nevarnosti.

Moskva ne prikriva da nametava boljše vizirati ves svet ne da bi bila seveda izveza Amerika. Kakor trn, ki je zasajen v bok sovražnika, so stalni napadi »sovražni« podmorje na sovražno plovbo. »Diplomatsko« ocena. Glede tega omenja »Diplomatsko« korespondenca, da doseganje uspehov z izkoristitvijo začasnih položajev ni dosti vredno, če ni mogoče izkoristiti in razširiti dosežene uspehe. Medtem ko skušata London in Washington zvrniti krivdo za to, ker se doista na Atlantiku drug na drugega se nadaljuje uničevalna akcija podmorje Osi, sovražni večak: pa naj se razbija glavo ter sečejo čudežno zdravilo proti tem.

Os dela čudeže s podmornicami

Grenko spoznanje severnoameriške javnosti

Buenos Aires, 26. jan. s. »New York Times« vprašuje, ali je bila izredno stroga cenzura glede vseh vesti o potopitvah pametna politika? Ali se je na ta način preprečilo, da sovražnik ni dobil dragocenih podatkov o škodi, ki so jo zadale njegove podmornice? Toda sovražnik je mnogo bolj obvečen kakor ameriško javno mnenje o uspehih podmornic v vojne pise list in s tem odgovarja na svoje vprašanje. Ker je obsojeno na negotovost ameriške javno mnenje nima jasne predstave o vojnem položaju. Zaradi tega se ni treba čuditi, če se velika množica ameriškega ljudstva ne zaveda strašnih vprašanj, ki se zastavljajo ameriškim vojaškim oblastem.

O istem vprašanju piše »New York Herald Tribune« in pripominja da so izjave, kakršne sta podala Elmer Daws in admiral Percy Nobles, odprle oči ameriške javnosti. Vsi zdaj vidijo, da je podmorniška vojna sovražnika spravila zavezneke v obupen položaj. Os je delala čudeže v razvoju podmorniškega orožja.

Buenos Aires, 25. jan. s. V listu »News Times« piše Edwin James, da so zadnje izjave v Londonu in Washingtonu glede nevarnosti nemških podmornic mnoge ljudi

di v Severni Ameriki presenetle, kajti mislilo se je, da se je podmorniška nevarnost v zadnjih mesecih zmanjšala. V nasprotju s pričakovanjem so podmornice v ospredju te vojne. To vprašanje je življenjske važnosti za Ameriko, ker so njene sile, ki operirajo onstran morja, vedno večje in se morajo oskrbovati. Dejstvo je, da smo imeli že znatne izgube in da jih bomo še imeli. Podmornica je bila pobita v zadnji vojni in treba jo je pobiti tudi v tej vojni, toda doslej se to ni zgodilo. Nemška podmorniška nevarnost je stvarnega značaja in združeni narodi niso mogli preprečiti grajenje podmornic. Tudi niso mogli preprečiti uporabe francoskih pristanišč, ki so Nemčiji v veliko pomoč. Zedinjene države in Anglija morajo prevzeti vojake in oskrbo preko Océana, ki je okužen z nemškimi podmornicami. To je za nas zelo hud problem.

Potopljen angleški parnik

Buenos Aires, 26. jan. s. Državno podatništvo za ameriško mornarico objavlja, da je bil neki britanski parnik torpediran in potopljen v južnem delu Atlantskega morja. Brodolomci so bili rešeni in izkrcani v Miamiu.

Huda kriza v preskrbi Indije

Veliko nazadovanje v proizvodnji vseh vrst živil

Bangkok, 26. jan. s. Po vesteh, ki prihajajo iz Indije o stanju prehrane, se je poljedelska proizvodnja močno skrnčila v primeri z lanskim letom zaradi pasivnega držanja poljedelkega prebivalstva na pravi naporom vlade podkralja in zaradi upornikov, ki so onemogočali transporte letos je n. pr. v primeri z lanskim letom 9 milijonov ton primanjkljaja samo na rižu. Pridelok žita je padel od 10 milijonov proizvodnja sladkorja, ki je bila nezadostna že v normalnih časih, pa od 36 milijonov na 20 milijonov stotov. To stanje je za Anglijo huda nevarnost za njen razvoj v bližnji bodočnosti. Poročajo tudi

Osvobodilna borba Indijcev

Bangkok, 26. jan. s. Nad 5.000 članov lige za neodvisnost Indije se je udeležilo velikega zborovanja pod predsedstvom Beharija Bosea. V soglasno sprejeti resoluciji se poziva vsi indijski narod, naj se upre angleškemu jarmu ter si zagotovi svobodo in neodvisnost.

HUDE SOVRAŽNE IZGUBE V TUNISU

Nad 4000 ujetnikov, 70 topov, 200 avtomobilov — Potopljen transportni parnik z 18.000 tonami

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 26. januarja naslednje 976. vojno poročilo:

Spopadi ogledniških skupin na področju zapadne Tripolitane. V Tunisu je bil zlomljen sovražni napad na postojanke, ki smo jih bili zasedli. Osem malih tovornih avtomobilov in del njihovih posadk je bilo zajetih, druge pa je naša prednja posadka zažgala.

Italijanski in nemški lovski letalci so sestrelili štiri letala. Peto je sestrelilo protiletalsko topništvo.

Izgube sovražnika v bojih, ki so se vršile v Tunisu od 18. do 24. t. m., so se dvignile na več kot 4000 ujetnikov, 13 zaplenjenih ali uničenih tankov, 70 topov, okrog 200 motornih vozil in kakih 100 strojne ter drugih vojniš potrebnih.

Neki »Spitfire«, ki je 23. t. m. zvečer priletel nad Pachino (Siracusa), je zadel protiletalsko obrambo in se je zrušil v morje. Napad na Avola in Siracusa je imel za posledico 2 mrtve in 7 ranjenih. Škoda je neznatna. Bombe, ki so bile vržene na Amavelino pri Marsali, so povzročile nekaj škode na poslopjih. Zrtev ni bilo nobenih. Sovražna letala so tudi obstreljevala s strojnimi in metala bombe na jonski obali na dva tovarna vaka ter na železniške postaje Branca Leone. Rjace, ispača ter povzročila majhne poškodbe in 8 ranjenih.

V Sredozemlju je naša podmornica pod poveljstvom poročnika bojnega broda Gaspara Cavallina z dvema torpedoma zadela velik sovražni transportni parnik, ki je izpodiral 18.000 ton ter ga je sprerljala protitorpedovka. Parnik se je potopil.

Iz nemškega vojnega poročila

Nemško vojno poročilo pravi o bojih v Severni Afriki in v Sredozemlju:

V severni Afriki samo dočevanje rvidniških oddelkov.

V Tunisu je skušal s vrznicami zopet osvoboditi postojanke, ki jih je pred dnevi izgubil. Njegove izgube znašajo v času od 18. do

24. januarja: 4000 ujetnikov, 21 oklopnih voz, 70 topov in 200 motornih vozil, nekaj nad sto strojnic in še mnogo drugega vojnega materiala.

Nezadovoljstvo angleškega javnega mnenja

Rim, 26. jan. s. »Daily Mail« opozarja angleško javnost naj si ne dela preveč utvar z razvojem dogodkov v Tunisu. Listu se zdi prav, da zasedba Tripolisa v javnosti ni vnela vala zadovoljenja kakor se na primer svoj čas pozdravili zavzetje postojank pri El Alameinu. Nezadovoljnost angleškega javnega mnenja ter počasni razvoj vojne v francoski Severni Afriki zasenčujeta nomen zavzetja Tripolisa. Zmota je nadalje, da se smatra, da je Romme preslab za možen odpor na črti Mareb. Sovražnik je v Tunisu še s številnimi silami, ter se bori z boljšo tehniko in večjim pogumom.

Veščak Liddell Hart v nekem članku obžaluje, da osma armada ni mogla preprečiti umika italijansko-nemškega zbora v Afriki. Vzrok temu je po njegovem mnenju delstvo, da ima Anglija le zelo omejeno številno četo, ki se daje prenehati z letali. Če bi Montgomery imel dovolj nadalcev bi lahko sovražnik preprečil umik. Vojno ministrstvo je do konca leta 1932 dovoljenje za vzdrževanje nadalcev. Sedanje atitike skuje vseskozi ne opravčajo velikih angleških načrtov. Angleška armada bi morala najprej dobiti močno tehnično opremo in bi morala priti na vzhodno Nemčijo, kar se kaže umorabe mobilnih čet. Liddell Hart priporoča angleško vojno ministrstvo z Lotovim, in čisto »Stabo« v tem, ker je vojno ministrstvo v tej vojni steno gledalo nazaj, namesto da bi gledalo naprej.

Genialna italijanska iznajdba

Ljubona, 26. jan. s. »Diario di Lisbona« objavlja članek na prvi strani, ki je posvečen napadalnim edincem italijanske mornarice, kakršne se uporabljajo v boju

proti vojnim ladjam. Pred napadom v alžirskem pristanišču so bila ta sredstva uporabljena v napadih na edince, ki so bile zasidrane v Sudi, Malti, Aleksandriji in Gibraltaru. Sovražna mornarica čuti posledice teh napadov. Z najmanjšim osebjem je mogoče izvesti napade na edince velike tonaže. Napadna sredstva so genialna italijanska iznajdba, ki uničuje sovražno brodogradnjo ter prodira v najbolj utrjena oporišča.

Ofenzivna sila Osi se li zmanjšala

Rim, 26. jan. s. Angleški podtajnik v zunanjem ministrstvu Richard Law je v Leecu izjavil, da se motijo tisti, ki mislijo da se je zmanjšala ofenzivna sila Osi. Tak pretiran optimizem je zločin, je rekel Law. Tisk zasleduje angleško javno mnenje, ko mu skuša dopovedati da je Osi vojaško v zatonu. »Daily Express« se pridružuje pripombam državnega podtajnika in objavlja kratko vest s trditvijo, da je pričakovati za 30 januar ob obletnici prevzema oblasti po narodnem socializmu, kratko vestno izjavo Adolfa Hitlerja, ki bo močno ohladila navdušenje nekaterih nepopravljivih angleških optimistov.

Nezadovoljstvo alžirskega in maroškega prebivalstva

Tanger, 27. jan. s. Doznava se, da so dobili tudi oni Francozi, ki so bili doslej oproščeni vojaške službe zaradi starosti, ukaz, naj je takoj javijo v nabornih središčih. Med alžirskim prebivalstvom vlada veliko nezadovoljstvo, ker primanjkuje živil zaradi neprestanih revizij. Draginja strahno narašča ter so zaradi tega prizadeti zlasti nižji sloji. Glavni dobavitelji so seveda židje, ki prestržejo vse, kar je mogoče dobiti, ter drago naprej prodajajo ameriškim vojaškim oblastem, ki podprajo na vse načine špekulacije židov. Iz istega razloga je nezadovoljno tudi maroško prebivalstvo.

Sijajen uspeh akcije za ljudska stanovanja

Rim, 26. jan. s. Pospeševanje ljudskih gradenj v 20 letih fašistične dobe je imelo tele uspehe: Do leta 1922, so ustanove za ljudske hiše zgradile 22.733 stanovanj s stroški 326.503.153 lir. Od 28. oktobra 1922 do 28. oktobra 1942 so ustanove za ljudske hiše zgradile 102.212 stanovanj s stroški 3.069.886.629 lir. Do 28. oktobra 1942-XXI. je v novozgrajenih dobilo stanovanje 570.421 oseb. Od leta 1935-XXIII. ko so bili zavodi za ljudske hiše reformirani, je bilo zgrajenih 42.482 zgradb s stroški 1277 milijonov 343.919 lir.

Topla manifestacija za Italijo v Sofiji

Sofija, 26. jan. s. Ob navzočnosti Kr. ministra in italijanskega zvezničarja ter številnih bolgarskih »rov«, zastopnikov dvora in vseh šefov diplomatskih misij, kakor tudi visokih bolgarskih osebnosti in izredno številne množice so predvajal v največjem sofijem kinematografu italijanski film »Benazir« ki je izredno uspel. Film je vzbudil občudovanje gledalcev, ki so navdušeno plaskali ob raznih prizorih, zlasti onih, ki kažejo izredno hudo afriško vojno in junaško borbo naših vojakov ter cirenaiškega prebivalstva. Z dolgo in toplo manifestacijo simpatije so navzoč ob koncu predstave izrazili popolno prepričanje, da se bo Italija vrnila v afriško zemljo, ki nosi neizbrisani pečat civilizacije in oplojavnega dela Rima.

Nastopna avdienca

Kr. ministra na Danskem

Kodanj, 26. jan. s. Kr. italijanski minister na Danskem marki Pasquale Diana je bil danes sprejet v avdienci pri danskem prestolonasledniku regentu, kateremu je izročil svoja poverilna pisma. Prestolonaslednik, ki je imel okoli vratu insignije reda Annunciate, je zadržal ministra Italije v prisrčnem razgovoru.

Angleški teror v Egiptu

Ankara, 26. jan. s. Pri Kajru so zgradili koncentracijsko taborišče za politično nevarne osebe, to se pravi za tiste, ki se zoperstavljajo angleškemu zatiranju. Doslej je bilo tu interniranih že več sto oseb.

Židovsko svarjenje

tudi na Filipinih

Manila, 26. jan. s. Tukajšnja policija je odkrila nekoliko primerov ogledstva in veržništva, ki so ga v širokem obsegu izvrševali židje. Zato je japonsko vrhovno poveljstvo dalo ukaz vsem židom, bvačim na Filipinskih otokih, naj prenehajo s svjim delom, ki je v lasprostvu z novim redom. V nasprotnem primeru se bo poveljstvo poslužilo strožjih ukrepov.

pravega vzloga za ta optimizem, kajti Nemci in njihovi zavezniški ponavljajo taktike gubljen obrambe kakor lani in sedaj so Rusi prisiljeni da mečejo v borbo vse svoje rezerve. Ako se jim ne bo posrečilo ustaviti nemških čet, bodo sovjetске vojske dosegle edino ta uspeh, da bodo morale ustaviti svoje lastne vojske.

Zimski boji v Rusiji so dosegli svoj višek

Junaški in uspešen odpor nemških armad na vseh odsekih — Vsi svetjski poskusi prodorov zavrnjeni — Uspehi prot napadi med Manišem in Dorcm

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 26. jan. Vrhovni poveljstvo nem. vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Naval sovjetske vojske na obsežne dte vzhodne fronte je zopet pridobil na silovitosti. V hudih obrambnih bojih proti večkrat prem enimu sovražniku zavračajo nemške armade vse poskuse za prodore in obkolitve.

V Staligradu so se branilci, pri katerih je poleg rumunskih divizij tudi majhen hrvatski oddelček, v južnem in srednjem delu mestnih razvaln združili na tesen prostor, kjer nudiho besno napadajočemu sovražniku v najtežjih okoliščinah in po mžnosti podprti od letalstva junaški odpor.

Na področju Kubana in Maniše so bili sovražniški napadi zavrnjeni: v hudih borbah. Kretanja za delno skrajšanje fronte potekajo v ostalem po načrtih. Okolne cete in motorizirani oddelki so med Manišem in Don m vrgle močne sovražne edince dalje proti severovzhodu.

Na področju Dona in Donca se nadaljuje ogoren obrambni boj.

Južnozapadno od Voroneža je sovražnik s pritegnitvijo novih sil obnovil svoje napade na široki fronti, bil pa je v bistvenem krvavo zavrnjen. Borbe še trajajo.

Krajevni napadi zapadni od Iževa in južnozapadno od Velikih Luk so se izjalovili.

Tudi južno od Ladoškega jezera so bili močnejši sovražniški napadi brezuspešni. Ob nizozemski obali je izgubil sovražnik pri brezpomembnih dnevnih napadih 4 bombnike.

Nemška brza vojna letala so podnevi z dobrim uspehom napadla neko mesto na južni obali Anglije.

Sadovi najvišje žrtve branilcev Staligrada

Berlin, 26. jan. s. V obširnih opisih ogromne bitke pri Staligradu listi znova poudarjajo, da se branilci Staligrada popolnoma zavedajo krivice, ki jih čaka, toda zvesti prisegi, hočejo dovršiti z žrtvijo lastnega življenja nalogo, ki jim je bila poverjena in katere jim je popolnoma jasna. Smoter te naloge je kar največja obramba močnih sovražnih sil, ki oblegajo in napadajo, da bi se s tem olajšale nemške operacije na ostalih odsekih. Zaradi tega je bila ponovna zahteva sovjetskega poveljstva 6. armadi po kapitulaciji ogoteno odbita. Čeprav vedo, da se bore brez upanja s sovražnikom, ki je poživljen, ker mora tako drago plačati uspeh, katerega si je obetal dobiti na lažji način in hitreje, prenasajo nemški vojaki vedro in junaško najvišjo žrtve.

Z njimi so, kakor je rečeno v vojnem poročilu, rumunske divizije in oddelki hrvatskih sil. Vsi združeni v junaškem naporu, podčrtavajo v tukajšnjih vojaških krogih, se ne bore samo za svoje države,

temveč za vso Evropo in za zapadno omiko, ki jo smrtno ogroža največji sovražnik človeštva. Celi armadni zbori sovražnika in cele rdeče divizije se menjavajo v najhujših napadih in izgubljajo pri Staligradu večino svojih učinkovitov, na katere je sovjetsko poveljstvo računalo za izvedbo zimске ofenzive. In to je sad junaškega odpora branilcev Staligrada, da so držali odmaknjene in zaposeljevali ter izrabljali v večini ter uničevali sovražne množice, ki bi se usmerile, ako bi bile sproščene, proti Kavkazu ter bi oteževale in preprečevale kretanje nemške armade, ki se je lahko skoraj nepoškodovano umaknila in na katero nemško poveljstvo slej ko prej lahko z vso gotovostjo računa.

V zimskih bojih sestreljenih 1.776 sovjetskih letal

Berlin, 26. jan. s. Iz pooblaščenega vira se doznava, da so minolovke in mornariško protiletalsko topništvo sestrelili nad nizozemsko obalo 4 angleške bombnike. Lovci protiletalskega topništva vojske in letalstva so od 19. novembra 1942 do danes sestrelili 1776 sovjetskih letal, med tem ko so bile nemške izgube neznatne.

Finski letalski uspehi

Helsinki, 26. jan. s. Finsko vojno poročilo javlja: V zadnjih 24 urah se je finsko letalstvo zelo udeleževalo. Z uspehom je bilo bombardirano neko važno letalsko sovjetsko oporišče južno od Sviru na Anuški fronti. Tu li v južnem odseku fronte v Vzhodni Kareliji je bila močno bombardirana nekva vas, kjer so Sovjeti koncentrirali čete. Bilo je več zadetkov v polno in nastali so hudi požari. V zadnjih 24 urah ni bilo nič pomembnega na kopnih frontah.

Lažnava Reuterjeva trditev

Berlin, 26. jan. s. V tukajšnjih krogih očitno demantirajo Reuterjevo vest, da je bilo ob dveh zadnjih napadih angleškega letalstva na Berlin 900 smrtnih žrtve. Poudarja se, da je ta vest nov dokaz sistematizirane potvarjanja angleške propagande. Ugotavlja se, da znaša število žrtve ob zadnjih dveh letalskih napadih na Berlin 122, in sicer je bilo 114 žrtve ob prvem napadu, 8 pa ob drugem.

Optim' zem sovražnega tabora je brez osnove

Carigrad, 26. jan. s. Vojaški dopisnik lista »Tašvir-Efikar« presoja v svojem članku posamezne razvojne dobe vojaških operacij na rusk fronti ter pravi da so Rusi tudi to zimo kakor lani-ke prešli v ofenzivo. Zaradi nekaterih začelnih uspehov se kaže v vrstah zavezniškov, izvestno razpoloženje glede uspehov letošnje ofenzive, vendar pa pravi piseč, ni

Pred 250 leti ustanovitve Akademije operosorum

L. 1693 je bila ustanovljena v Ljubljani znanstvena ustanova, ki je smela imenovati predhodnico Akademije znanosti in umetnosti

Ljubljana, 27. januarja
Kulturni sloves stare Ljubljane najbolj povzdiguje ljubljanska »Academia operosorum« (družba delovnih mož). Prav je, da se tudi širša javnost nekoliko seznani s to kulturno ustanovo, za kar je zdaj najljubša prilika, saj bi letos morali obhajati 250-letnico ustanovitve akademije. O tej akademiji so pri nas že mnogo pisali, v primeri z njenim pomenom pa nikakor preveč. Kaj novega seveda ne moremo povedati in naslanjamo se lahko le na znane virov. Ob tej priliki uporabljamo podatke iz razprave V. Šteške »Academia Operosorum« v Izvestju Muzejskega društva za Kranjsko leta 1900.

Ime akademije

Z imenom akademija imenujemo dandanes kulturne ustanove, ki združujejo pri znanstvenem delu ugledne znanstvene delavce — akademike, može, ki se ne odlikujejo le z akademsko izobrazbo, temveč so si pridobili tudi že znanstveni sloves. Ime akademija je grškega izvora; nastalo je iz imena grške gimnazije pri Atenah, kjer je poučeval Platon. Gimnazija je dobila ime akademija na svoj leg, ker je bila na kraju, ki je bil posvečen grškemu junaku Akademu. Zato so Platonove učence imenovali akademike, njegovo šolo pa akademijo. Dandanes je ime akademije torej že precej oddaljeno od svojega prvotnega pomena. Kljub temu pa imajo znanstvene družbe, ki jih imenujemo akademije, že lepo tradicijo ter niso začele rasti šele v novejšem času.

Zamisel se je rodila v Italiji

Ljubljanska Academia operosorum je bila ustanovljena pod vplivom italijanskih akademij. Vedeti moramo, da se je mnogo naše mladine v starih časih šolalo na italijanskih šolah, predvsem v dobi protestantizma. Tedaj so katoliški starši raje poslali svoje sinove šolat v Italijo kakor v Nemčijo, da bi se ne navzeli protestantskih nauk. V Italiji so že v tistih časih delovali »akademije«. Naši dijaki so se včlanjali v teh družbah, kar je bila velika čast. Kdor koli seveda ni mogel biti sprejet v akademijo. Pristop med »akademike« si je pridobil z znanstvenim spisom. Ko je bilo šolanja konec, so mnogi bivši akademiki čutili potrebo po nadaljnjem znanstvenem delovanju in sodelovanju. Zato se je rodila potreba po znanstveni družbi na domačih tleh. Učenjakov je bilo dovolj za ustanovitev družbe. Kot nekakšna predhodnica Akademije Operosorum je bila leta 1688 ustanovljena Družba bratovščina »Societas Unitorum«. To družbo so imeli pristop le plemiči in doktorji. Može, ki so se zbrali okrog te bratovščine, so pozneje ustanovili druge družbe in najpomembnejša družba med njimi je bila Academia Operosorum, ki so jo ustanovili leta 1693.

Najdel je delovala Filharmonija

Vse učene družbe iz tiste dobe so delovale sorazmerno kratke čase, razen Filharmonije, ki po nji še zdaj imenujemo poslopje na Kongresnem trgu. Ta družba, ki je gojila ter pospeševala glasbo, se je imenovala Academia Philo - Harmoniorum (družbo prijateljev glasbe) in bila je ustanovljena leta 1701. Delovala je do l. 1818 ter je dočakala največjo starost. Mnogo prej so prenehale delovati druge družbe, n. pr. društvo naravoslovcev, ki je bilo ustanovljeno leta 1698, družba risarjev, ustanovljena leta 1702 in tudi posebna umetniška družba, ki je imela pravila prikrojena po sorodnih italijanskih ustanovah.

Iz zgodovine akademij

Kakor rečeno, akademij niso začeli ustanavljati šele v novejši dobi. Znano je, da so imeli akademije Arabci že v prvih stoletjih našega štetja. Najstarejša akademija je po najbrž tista, ki so jo zidje ustanovili v 1. stol. po kr. v Aleksandriji. Zgodovina nam pripoveduje, da je med vlado Karla Velikega skušali ustanoviti akademijo učeni Aculi Akademije so se razširile v novem veku, najprej v Italiji, in sicer po padcu Carigrada v turške roke. Tedaj so se preselili v Italijo številni Grki. Prvo akademijo v Italiji, in sicer v Firenci, so ustanovili priseljeni Grki. V Benetkah je bila ustanovljena prva akademija leta 1495; ustanovitelj je bil Aldus Pius Manuzzi. Najbolj znana ter slovita med italijanskimi akademijami je Academia della Crusca, ki jo je ustanovil A. F. Grazzini leta 1582 v Firenci. Njen namen je varovati čistost italijanščine. V Rimu

je bila ustanovljena Academia Arcadum; njena člana sta bila tudi naša rojaka Gregor in Sigmund Dolničar. Gregor Dolničar je pa bil član še drugih akademij. Lahko bi našli še številne naše rojake, ki so bili člani tujih akademij. Živeli so daleč od sedežev akademij in razumljivo je, da zato stremeli po ustanovitvi akademije doma. Zato so sklenili, da ustanove akademije v Ljubljani. Namen ustanove bi naj bil gojiti ter pospeševati vede in umetnost ter širiti omiko med narod. Pravila so sestavili po pravilih italijanskih in nemških akademij.

Znamenito leto 1693

Leta 1693 je za ljubljansko zgodovino znamenito zaradi ustanovitve Akademije Operosorum. Sicer nas pa nanj spominjajo tudi nekateri drugi dogodki, ki so našli precej močan odmev. Tistega leta so v Ljubljani obhajali stoletnico zmage nad Turki pri Sisku in, kakor pripovedujejo krajevni zgodovinarji, je bila proslava in rečeno hrupna. V spomin na proslavo stoletnice zmage so baje tudi postavili trojni spomenik, ki je bil prvotno lesen. Kamen tega so postavili leta 1721. Hkrati, ko se spominjamo 250-letnice ustanovitve Akademije Operosorum, bi se morali spomniti, da je leta 1693 umrl naš sloviti zgodovinar Valvasor.

Akademija delovala v začetku skrivno

Javnost ni takoj zvedela, da je bila ustanovljena Academia Operosorum. Akademiki so v začetku delovali skrivno ter niso takoj nastopili pred javnostjo, menca zato, ker je ustanova imela tudi hude nasprotnike. V začetku tudi manjša nase povsem soglašali o imenu akademije. Tako so leta 1694 razpravljali o imenu akademije, ki bi se na imenovala Academia Operosorum Josephina na čast nadvojvodi in poznejšemu cesarju Jozefu I. Akademiki je delovala 8 let tiho. Akademiki so se predstavili javnosti prvič šele leta 1701. Razumljivo je, da niso mogli delovati vedno skrivno ter da so potrebovali tudi zaslonbo javnosti.

Prvi nastop

Prvi nastop akademikov je bil slovesen dogodek. Prireditve je bila 13. decembra leta 1701 v škofjski palači. Povabljeni so bili odlični gostje. Akademiki so skušali pridobiti za svoje delo prijatelje med iz-

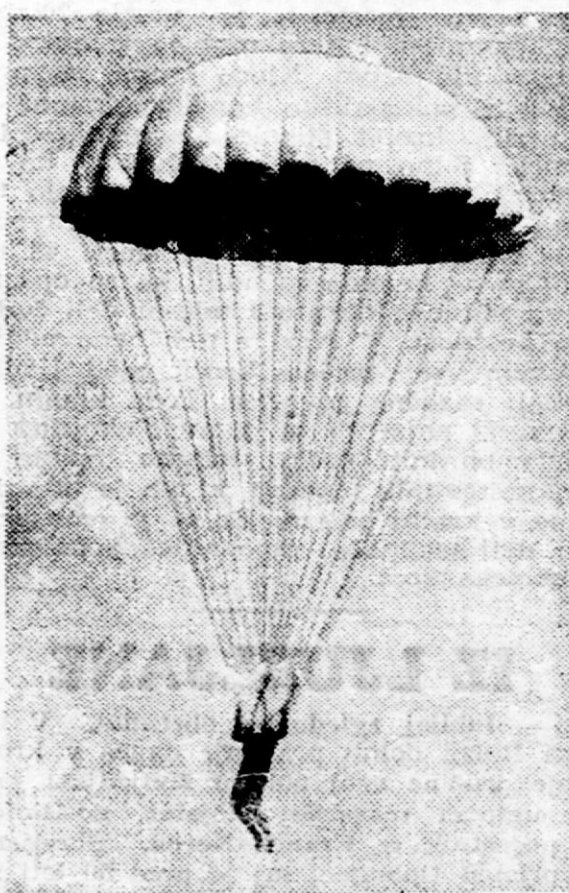
obraženci. Prireditve je bila prirejena v škofjskem dvorcu, ker je bil škof (grof Ferdinand Kuenburg) tudi velik prijatelj znanosti in umetnosti. Prireditve je predsedoval prešt. pl. Grienfeldski. Na dnevnem redu je bil tudi koncert in med njim so gostom delili knjižico pod naslovom »Apes Academiace operosorum Labacensium«. Razdelili so 150 izvodov knjižice. — Predsednik akademije je bil stalen, do smrti. Prvi je bil dr. J. Prešeren. Več let je bil predsednik Jan. Rudolf Caraduzzi baron Halberstein. Prav tako je dolgo predsedoval kanonik Jurij And. Gladič. Leta 1712. je bil izvoljen dr. M. Grbec. Predsednik je bil tudi Jan. Jak. Schilling. S predstnikom vred je štela akademija 23 članov, ki so bili po večini iz Ljubljane. Med člani je bilo 6 duhovnikov, 4 zdravniki in 13 pravnikov. V knjižici, ki so jo delili na prvi prireditvi, je bil namenjen vsakemu članu po en list. Druga stran lista je bila prazna. Na prvi strani je bil odtis lesoreza s simbolom, namenaščajm se na ime in čebelo. Sliko je krasil napis z imenom, psevdonom akademika in njegovega reka. V seznamu članstva so bili akademiki naštet po abecednem redu razen predsednika, ki je bil na čelu seznama.

Knjižnica akademije

Če bi sečela, je akademiki ljubljanske akademije ne zapustili za seboj drugega, bi morali gledati na njihovo delo s spoštovanjem že zaradi ustanovitve javne knjižnice. V Ljubljani je bilo že v starih časih precej znamenitih knjižnic. Tako je n. pr. slovela knjižnica Turjačnov, ki je bila ustanovljena leta 1655. Pomembna je bila tudi knjižnica v frančiškanskem samostanu. Znano je, da je imel bogato knjižnico Valvasor, ki pa žal ni ostala v Ljubljani, prodana je bila v Zagreb. Javne knjižnice pa seveda ni bilo. Akademiki so čutili potrebo po javni knjižnici in resno so se lotili dela, da bi jo ustanovili. Najbolj se je za njo zavzemal stolni dekan dr. J. A. Dolničar. Ustanovna listina knjižnice je bila sestavljena že leta 1701. in navedli so jo škof Z. K. Herberstein, prešt. Prešeren in Dolničar. Ta knjižnica je bila predhodnica naše vseslovesne knjižnice. Od nje je bila vsak delavnik, razen četrtkov. Knjižice so nekaj časa branili nad zakristijo stolnice, pozneje so jih pa prenesli v semenišče. Knjižnica je ostala tam ter se ohranila pod imenom semeniška knjižnica. O delu akademije in njenih delavcih bomo navedli nekaj podatkov še drugič.

Skakanje s padali je staro 160 let

Prvi skok s padalom se je posrečil 22. oktobra 1797 francoskemu zdravniku Joachimu Garnerinu

Eno najmodernejših vrst orožja so padalci. Skakanje s padalom je že precej staro. Prve poskuse je delal Sebastiano Faustis v Veneziji. Za njim pa Parizana Lormand in Blanchard leta 1783. Slava

prvega skoka s padalom v pravem pomenu besede pa pripada francoskemu zdravniku Joachimu Garnerinu. On se je dvignil 22. oktobra 1797 z balonom iz parka Moneau v Parizu v višino 3560 m, od koder se je spustil s padalom nazaj. V prvem trenutku je nastala panika med gledalci, kajti padalo se ni hotelo odpreti 1000 m je zdrvel tako pogumno Garnerin skozi zračne višave, potem se je pa padalo odprlo in padalec je srečno prijel na tla. Anglež Cucking in Američan Baluin, ki sta delala poskuse s padalom, sta se smrtno onesrečila.

Prva padalka

Garnerinovo padalo je tehtalo prvotno 45 kg. Po mnogih poskusih, pri katerih so mu pomagali žena Ana, hči Eliza in trije zvesti tovariši, se mu je po srečilo znati težo na 4½ kš. Bila je velika pariška senzacija, ko je Eliza Garnerin, preoblečena v moškega, prvič tvegala skok s padalom kot prva padalka. To je bila prav za prav dvojna senzacija, kajti ženska v moških hlačah je bila tud za Pariz takrat še kaj čudna prikazen. Bilo je namreč leta 1807. Pogumno dekle je bilo staro 16 let. Leta 1820. je pa imela za seboj že 50 skokov s padalom. Povsod so jo slavili kot pravo junakirjo in glas o nji je šel po vsem svetu. Leta 1840. je odpotovala Eliza Garnerin v Ameriko in od tedaj ni bilo o nji nobenega glasu več. Potem je bilo precej dolgo vse tiho o padalcu.

Britska vozila, ki jih je ustavilo italijansko topništvo na severnoafriški fronti

Storjenih je bilo sicer še več poskusov, ki so pa bili čisto sportnega značaja, in ki še daleč niso kazali na to, da bo igralo padalo nekoč v moderni vojski tako važon vlogo.

Padalci v Sovjetski Rusiji

Sovjetska Rusija je bila prva, ki je spoznala važnost padala in skakanja iz letal. Že v začetku svojega oboroževanja je ustanovila posebne čete padalcev in glas o tem je šel po vsem svetu. Mnogo se je na ta račun pretiravalo, govorilo in pisalo se je o celih divizijah padalcev, ki naj bi jih imela rdeča armada pripravljene, da bi jih lahko poslala lač v sovračnikovo zaledje, kjer bi povzročili zmedo in razdejavanje. Toda izkazalo se je, da so bile te vesti močno preturane. Vrhovno poveljstvo rdeče armade sploh ni mislilo na to, da bi pošiljalo z letali cele divize ali polke v sovračnikovo zaledje. Sicer je pa to itak nemogoče kajti poslati bi bilo treba z letali vsaj celo armado, oboroženo z najmodernejšim orožjem vseh vrst, če bi hotela daleč za bojiščem v sovračni dežel kaj opraviti. To je pa praktično izključeno. Nekaj poskusov s padalci je napravila sicer tudi rdeča armada. To je bilo pa tudi vse. Ni pa dosegla niti približno takega uspeha kakor Nemčija. Samo primer Krete je najboljši dokaz za to. Rusi so se omejili pri svojih padalcih na sabotažna dejanja. Francoski generalni štab je poslal nekaj let pred sedanjo vojno v Moskvo skupino častnikov, da bi proučili sovjetske izkušnje s padalci in organizirali domače padalke čete. Toda iz Francije sploh ni bilo nobenega glasu o padalcih.

Nemški uspehi

Največje uspehe je dosegla na tem polju pač nemška vojska. Nemčija je pa o svojih padalcih molčala. Zato se je pa tem temeljiteje pripravljala, da bi jih v ugodnem trenutku uporabila. Nemški padalci so igrali važno vlogo leta 1940. na vzhodu. Največji uspeh je bil pa dosežen z njimi na Kreti. Povsod tam, kjer se po kaže nujna potreba, nastopijo v nemški vojski padalci. Kreto lahko označimo za tretjo etapo v zgodovini in razvoju skakanja iz letal.

Tudi Angleži so že poskusili svojo srečo s padalci, ki se pa niso nikjer obnesli. Povsod, kjer so se spustili na tla, bodisi na francoski obali, v Italiji ali Tunisu, so jih hitro polovili in razorožili. Zadnji tak poskus je bil storjen v Alžiru, kjer so se pojavili tudi ameriški padalci. Pa tudi tam niso dosegli omembe vrednega uspeha. Tako vidimo, da se skakanje s padalom, čeprav je staro že 160 let, še ni posebno razvilo, vsaj tako ne, da bi mogli padalci odločno poseči v vojne dogodke.

Zanimiv komet

Zvezdoslovci v zvezdarni v Königsbergu so odkrili 11. decembra na meji sozvezdia Dvočkov in Raka nov komet, ki je dobil ime Fedke. Od 14. decembra opazujejo novi komet zvezdoslovci v zvezdarni v Sonnenbergu. Komet se pomika proti sozvezdju Velike Medvedice in njegovo južno mejo je prekorčil 20. t. m. Zadoje dni, so opazili zvezdoslovci na kometu čudno izpremembo. Njegova svetloba se je namreč od 6 do 9. januarja podvojila. Posebno zanimiv je po dolgi rep, ki se v tej razdalji od solca zelo redke s prostim očesom se rep ne vidi. Fotografski posnetki kažejo, da je bil rep novega komete 6. januarja dolg 9 milijonov km. 9. januarja pa je okrog 15 milijonov. Njegova smer je nihala

v teh dneh za dobrih 30 stopinj, kar je tudi zelo redko.

V začetku leta je bil oddaljen od naše zemlje 77 milijonov kilometrov. Najbolj se bo približal soncu 6. februarja pa bo vendar oddaljen od njega 200 milijonov kilometrov torej bolj kakor zemlja od sonca. Ni torej mogoče računati s tem, da bi razvil svoj čudni rep. Pač pa se utegne njegova svetloba povečati, tako da bi ga lahko videli tudi s prostim očesom. Ker se penika proti vzhodu nekoliko severno, ga bo mogoče opazovati še več mesecev. Zda se približuje sozvezdju Velike Medvedice.

Bolgarija zapet šteti

Prvič od začetka vojne so se pokazali lani v Belgiji sadovi štedenja. Od leta 1938. do 1941. so bili državni izdatki večji od dohodkov, in sicer leta 1938. za 165, leta 1939. za 1151, leta 1940. za 747, predlanskim pa za 233 milijonov frankov. Lani so pa znašali državni dohodki 2248 milijonov, izdatki pa 1417, tako da je bil dosežen prebitok 831 milijonov frankov.

Ustanova princa Evgena

Uprava ustanove princa Evgena je imela te dni na Dunaju sejo, na kateri je bilo pricetano poročilo o kulturnih, gospodarskih in političnih razmerah na jugovzhodu Evrope, in o prijateljskih stikih med Nemčijo in državami evropskega jugovzhoda. Na isti seji je bila sklenjena tudi podelitev cele vrste štipendij za študijsko leto 1942-43. na Dunaju študirajočim slovaškim, hrvaškim, madžarskim, rumunskim, bolgarskim in turškim študentom. Ustanovitev ustanove princa Evgena je razglasil državni namestnik Baldorf von Schirach 12. junija 1941., ko je prevzel predsedstvo Društva za evropski jugovzhod. Namen ustanove je omogočati nadarjenim študentom iz jugovzhodnih evropskih držav študiranje na dunajskih visokih šolah.

Angleški in ameriški filmi na Kitajskem prepevčani

Kitajska narodna vlada v Nanjingu je po vojni napovedi Angliji in Ameriki prepovedala prikazovanje angleških in ameriških filmov. Obenem je odredila, da se mora po vseh kinematografih pred vsako predstavo igrati kitajska narodna himna. V bodoče bodo smeli na Kitajskem prikazovati samo narodne kitajske, japonske, madžarske, nemške in italijanske filme.

Parlamentarne volitve v Turčiji

Velika turška narodna skupščina se sestane 8. marca, ko se bo konstituirala. Volitve novega turškega parlamenta se pričnejo 22. februarja in trajajo naj bi 8 dni. Število poslancev se bo zvišalo od 427 na 440 do 450.

Budimpešta zgradi podzemno železnico

V Budimpešti nameravajo zgraditi podzemno železnico. Na več krajih so že napravili zemljo, da bi ugotovili kakšno plastjo so pod mestom. S pristankom vlada je bil razpisan natečaj za to veliko javno delo in ponudilo se je pet velikih tverdi, ki bi bile pripravljene zgraditi podzemno železnico. Da se ugotovi, kje bi bila zemlja najbolj pripravna za kopanje rurov, jo bodo preiskali na 150 krajih. Stroški za ta preiskovalna dela bodo znašali okrog 750.000 pengö.

Abrahamova polja

51

ROMAN

Vojščaki so imeli slovesna zborovanja, na katerih so ob nenehnem kajeju pretresali zaevne rodu in snovali načrte za prihodnost. Pomankanje je pritiskalo, zaloge so pohajale, doba lakote in trpljenja, ki so ji pravili »črno leto«, je stala spet pred durmi. Razen tega je bil Tajaoga prinesel važne novice, o katerih se je bilo treba pogovoriti.

Angleži, ki jih je vodil general z imenom Bradock, so bili potolčeni in poklani. Francozi po svoji strani so bili razbiti pri Georgevem jezeru. Sir William Johnson, ki so ga imenovali »belega očeta Siujev«, je zmagoval, in Mohikanci so se s tem obilno okoriščali. Seneški vojščaki so bili v skrbih. Kazalo je, da bo vojna razdejala ves vzhodni del pokrajine. Tolikanj pričakovani boj med Angleži in Francozi se je bil končno začel in Seneke so videli, da ne bodo mogli odložiti orožja, dokler ne bodo eni ali drugi pregnani iz dežele.

Za Tajaoga in njegove vojščake je bilo vprašanje resno. Vojni in lakoti, obojemu hkratu, je bilo treba pogledati v oči; toda, če krepki može odrijejo, kdo naj obvaruje ljudstvo stradanja? Nazadnje so sklenili, da se Tajaoga s tridesetorico izbranih mož vrne na vojno stezo, drugi pa naj ostanejo, da bo mogel rod v strašnih zimskih mesecih kljubovati gladu in smrti. Imena so izžrebali, a Jeems ni bilo med njimi. Sindas pa je moral to pot vnovič zapustiti nevesto.

Ne glede na njune upe in načrte so v teh dneh napadli Jeemsa in Tonijeta žalostne slutnje. Obema je tiela v srcih živa želja, da bi prišel v Čenufsajo kak duhovnik, ki bi ju poročil. V mestu je živel več belih žen, ki so se bile po indijanski poročile z možmi iz rodu Senekov; a Tonijeta se je to uniralo. Prosila je Boga pomoči, da bi se obrež izvršil po prednih njene vere, in z njo vred je molila tudi Mary Daghlen, ki je takisto hranila v srcu krščansko vero, čeprav je bila izgubila mater, ko je bila še otrok.

Stvar je bila težavna, nemogoča pa ne. Pred dvema letoma so bili drug za drugim prišli v Čenufsajo trije jezuiti; za njimi se res da ni pokazal noben duhovnik več.

Jeems je bil prepričan, da bi mu Tajaoga dovolil vzeti zaročenko s seboj, če bi se zgodila kakšna nesreča. Divja golobica je bila našla v Tonijeti sestro, toliko da ne mater, in je imela oba svoja bela prijatelja enako rada. Tajaoga se ni več skušal

ravnodušno vesti proti Tonijeti, in njegova ljubezen do nje je delala, da je prenašal tudi Divjo golobico. Zato se je zdelo Jeemsu pametno poskusiti pri Tajaogi, ali bi dovolil, da se Tonijeta kot bodoča članica rodbine preseli v Vuskujevo koč. Glavar se je odločno uprl. Sindas se temu ni čudil in je razložil prijateljska vzrok neuspeha.

Dejal je, da Tonijeta ni samo glavarjeva pohčerkinja. Glavar jo je bil vzlet res za svojo, z dušo in telesom, in po običajih Senekov je bilo nekaj nezasišane, da bi dekle, posebno pa še glavarjeva hči, stanovalo z ženinom pod isto streho. Edina tolažba, ki je ostala Jeemsu in Tonijeti v tem razočaranju, je bila misel, da se Tajaoga njuni poroki ne upira, in da radi tega v najslabšem primeru lahko premagata vse težave, ako se poročita po indijansko. Tonijeta je stvar še enkrat premislila in znova zavrgla tak načrt, v začudenje vrlega Sindasa, ki bi bil rad videl, da bi se tudi njegova zaročenka uklonila neogibnosti.

Toda Tonijeta in Mary sta ostali neomajni v svojem sklepu, da počakata duhovnika, ki bo blagoslovil njuno zvezo po določilih krščanske vere.

Bližajoča se lakota je med tem nalagala prebivalcem delno izselitev. Prve dni novembra se je odpravilo nekaj skupin z majhno zalogo živil, ki so jim bila dodeljena. Mary je morala priti Ontarijskemu jezeru z dvema rodbinama, ki sta imeli skupaj osem članov, pod varstvom Grmečega ščita, hrabrega lovca in vojščaka Tonijeta so zaupali Tajaogovemu sorodniku Adabaju, mršavemu viso-

kemu in mrkokemu možu, ki bi bil bolj zaslužil ime Kače, kakaj s kačo je imel marsikaj skupnega, ne samo hojo. Toda kakor kača je bil tudi Adeba neprekosljiv lovec, najboljši v vsem Čenufsaju; in ker so se morali začasni izseljenci preživljati z lovom, je bil Tajaoga izbral prav njega, da mu zaupa svoj najdražji zaklad. Adebajeva rodbina je bila mnogoštevilna: enajst oseb, vstevši stare roditelje in dva dečka, dovolj velika, da sta utegnili biti v pomoč; a ves Čenufsajo je dobro vedel, da bo lakota težko kdaj dosegla njegovo taborišče, pa naj se zima še tako zavleče. Ti so krenili v deželo ob Erijskem jezeru.

Jeems in Tonijeta sta skrivala svoje razočaranje ter hrabrila drug drugega z upanjem v prihodnost, ki sta si jo slikala v kar moči veselih barvah. Ti meseci, sta ugibala, bodo naglo minili; nato pa, v prvih pomladanskih dneh, se vsi vrnejo v Čenufsajo, in potem ju ne bo nič več ločilo. In ko je prišel trenutek slovesa, je bilo v Tonijetinih očeh toliko vere in ljubezni, da se je čutil Jeems resnično pokrčnega.

Tako sta šla vsakebi. Jeems se je napotil z Vuskujem proti severovzhodu, k reki Tajanaarunti, ki se izliva v Ontarijsko jezero. Kolo se skoraj ni mogel odločiti, s kom naj gre, z njim ali s Tonijeto. Najprej je krenil od daleč za gospodarjem, nato se je fel obotavljal, in nazadnje se je vrnil. Jeemsa je zarahilo za grlo in zastor, ki ga ne bi bil priznal za solze, mu ni dal videti zvestega taborišča, tako je sedel na stezi in gledal za njim, dokler ni izginil.